

AJ SE GODI V RUSIJI? OSKVA TAJI KONFLIKT

Nepretrgane vesti iz Finske in Švice pripove-
lujejo o sporu med Stalinom in Timošenkom,
vojnim komisarjem, glede vprašanja, ali naj
sovjeti podajo Hitlerju ali se naj postavijo
bran. Hitler baže zahteva velik kos Ukraji-
e in pristo pot do olja na Kavkazu ter povr-
itev Besarabije Rumuniji

iki. Finska. 15. jun.—Iz
jih vesti iz Rusije se skle-
je Hitler povečal svoje
e in zdaj hoče, da sovjeti
tjo vzhodni del Poljske,
ga zasedli v septembru
Stalin še vedno vztraja,
rjetska vlada pristane na
ve zahteve, toda maršal
Timošenko je odločno
emu in pravi, da rdeča ar-
je proti kapitulaciji in
njegovo stališče. Prvič
kem čiščenju leta 1936 in
alin omahuje in se ne upa
iti s svojo OGPU proti
maršala Timošenka.

Švica. 15. jun.—Tukaj-
plomatiki krogi sodijo,
to sovjeti sprejeli Hitler-
teve. Stalin ima še ved-
ko moči, da bo forsiral
lajo svoje opozicije.

ra. Turčija. 15. jun.—
i, ki prihajajo iz Rumu-
nija, da rumunske
hajajo na rusko mejo v
množinah. Vse ceste ob-
neji so podminirane. Ru-
častniki se odprto baha-
v nekaj tednih bo Besar-
abije rumunska.—Druga vest
kih virov se glasi, da so
čete v velikem številu
na ruski vzhod.

iki. Finska. 14. jun.—
poročajo, da se kriza med
in Rusijo blizu višku.
reja cenzurirana vest se
da nacistična Nemčija za-
od sovjetov povrtnitev Be-
ar Rumuniji in velik kos
ne ter pristo pot do ruske-
na Kavkazu; dalje Hit-
teva umaknitev rdeče ar-
e baltičskih držav in re-
rusko-finske meje.

ila iz Moskve, ki priha-
odlomkih, močno namigu-
bud spor med večino čla-
njske vlade in političnim
a, najvišjim organom ko-
čne stranke, na čelu ka-
je že dolga leta Stalin, ki
na obremen na čelu sovjet-
de, spor je glede vpraša-
njaj sovjeti sprejmejo Hi-
te zahteve ali naj se posta-
bran z orožjem: Stalin
sprejem Hitlerjevih za-
da Timošenko, vojni ko-
je proti in Timošenko vo-
jo.

on. 14. jun.—Finska in
ka poročila že cele dneve
tjo veliko zbiranje Hit-
čet ob ruski meji od Ru-
na jugu do norveških ko-
severu. Računa se, da je
zbranih 90 do 110 nemš-
haniziranih divizij z ogro-
to tankov in letal. Times
da si nemški poveljniki
ne šepetajo med seboj o
nem navalu v Rusijo, če
ka vlada ne ugodni nacio-
nonskim in političnim
am.

matični krogi v Londonu
nobenih zanesljivih poro-
dar se nekoliko ozirajo
orice o nemško-ruski kri-
zaradi dejstva, ker se je
okupirano povrnil v London
ki poslanik Cripps iz Mo-
Angleška vlada nima no-
poročila o novicah, ki jih
je prinesel iz Rusije.

va. 14. jun.—Sovjetska
arska agencija Tass in
Moskovski radio izjavlja-
je res da se nemške ča-
tajo se po znani na Bal-
nahajajo v večjem števi-
zhodnem delu Nemčije (ob-
meji), ampak to ne pome-
je med Sovjetsko unijo in
je kakršna kriza.

zanika vesti, ki se širijo

Domače vesti

Nov grab na jugoslapadu

Oak Grove, La. — Dne 10. ju-
nija je po dvamesečni bolezn u-
mrl John Kovac, star 55 let in
doma iz Požarnice pri Plešah
blizu Čabra. V Ameriki je bil 36
let in zapuščal ženo, tri sinove,
tri hčere, brata in sestro. Bil je
član SNPJ.

Detroitške vesti

Detroit, Mich. — Pred dnevi
sta bila civilno poročena Stan-
ley Russell in Frances S. Mez-
gec, članica društva 564 SNPJ.
Obilo sreče! Želja je, da bo tu-
di ženin kmalu v naši jednoti.

— Iz srednje šole bosta te dni
graduiral Elsie R. Mezgec, čla-
nica istega društva in Anna Ju-
arny, katere mati je članica in
zapisničarka društva 751 SNPJ
(upanje je, da bodo tudi njene
hčere kmalu v istem društvu).

Mildred Juarny, njena druga
hči, je že eno leto na univerzi
Wayne, kjer študira za učitelj-
co.

Is Minnesota

Chisholm, Minn. — Strašen
samomor je pred dnevi izvršil
rojak Valentin Moka na farmi
blizu Willpena, kjer je živel.
Vsedel se je na zaboj dinamita
in ga zažgal, tako da ga je raz-
strelba raznesla na drobne kos-
ce. To je storil v veri, da je ma-
lo prej ubil svojega soseda Fr.

Sterleta, vdovca, na katerega je
bil ljubosumen, da hodi za nje-
govo ženo. Dne 6. junija je šel
na Sterletov dom s puško in pet-
krat ustrelil nanj, toda Sterle ni
bil smrtno zadet in bo okrevljal.
Nesrečni Moka je bil doma od
nekod na Notranjskem in zapuš-
ča ženo.

Nov grob v Montani

Butte, Mont. — Dne 1. t. m. je
naglo umrl, zadet od kapi, Frank
Bregar, star 56 let in doma iz
Blagovice pri Kamniku na Go-
renjskem. Bil je član SSPZ.

Se en grob na zapadu

Helper, Utah. — Pred kratkim
je tu umrl po kratki bo-
lezni John Gomer, samski, star
49 let in rojen v Skriljah pri St-
dencu v ljubljanski okolici. Bil
je član SSPZ.

Is San Franciscu

San Francisco, Cal. — Pred
dnevi je tukaj umrl Jože Jakše,
doma iz Kala pri Semiču v Beli
Krajin, po domače Mauserjev.
Zapuščal tri otroke in ženo, ka-
tera se nahaja že več let v u-
mobilnici.

Odbornik KSKJ ponesrečen

Barborton, O. — Jos. Lekšan,
podpredsednik KSKJ, se je 8. ju-
nija težko pobil pri avtomobilski
nesreči.

Rojak ubit v tovarni

Cleveland. — Dne 12. t. m. je
bil pri delu v tovarni Aluminium
Company ubit Frank Lavrič, star
28 let in rojen v Ameriki. Prišel
je v stik z električnim tokom,
močnim 11,000 voltov, ki ga je
na mestu usmrtil.

Angleži iznašli novo orožje proti tankom

London, 14. jun.—Danes poro-
čajo, da je angleška armada do-
bila novo, tajno, "smrtonosno in
nepremagljivo" orožje proti tan-
kom.

Ameriške tovarne ladje bodo oborožene?

Washington, D. C., 14. jun.—
V uradnih krogih se govori, da
posledica potopitve ameriškega
parnika Robin Moor po nemški
podmornici bo morda oboroži-
tev vseh ameriških tovarnih la-
dij na Atlantiku in Pacifiku.

Roosevelt apelira za mir med delavci

Unije naj končajo
notranje konflikte

Olympia, Wash., 15. jun.—
Dolgotrajna stavka delavcev v
53 lesnih tovarnah in "kempah"
v državi Washingtonu je bila
včeraj končana. Delegatje uni-
je lesnih delavcev CIO so so-
glasno sklenili, da se stavkarji
vrnejo na delo.

Newark, N. J., 15. jun.—Lokal-
na unija avtnih delavcev CIO
na Long Islandu, N. Y., je več-
raj izključila iz svoje srede 10
komunistov in priporočila Brew-
ster Aeronautical Co., kjer so
bili upostleni, naj jih odsvoli, ker
hujskajo delavce na štrajk.

Washington, D. C., 14. jun.—
Predsednik Roosevelt je včeraj
apeliral na organizirane delavce,
naj sklenejo moratorij na jurisdikcijske stavke in medsebojne
spore, ki ovirajo proizvodnjo ob-
rambnih potrebščin.

"Čas je prišel, ko morajo uni-
je prenehati z vdiranjem drug
v drugo in otemenjem članov
druga od druge", je rekel pred-
sednik. "Križa je resna, Ameri-
ka potrebuje ogromne zaloge boj-
nih potrebščin za obrambo sebe
in Anglije in zdaj ni čas, da bi
se unije med seboj prepirale za
jurisdikcijo (področja), kradle
druga drugi članje in izživale
stavke zaradi medsebojnih ho-
matij."

Predsednikov apel je prišel, ko
mu je iz Minneapolisa brzojavil
Daniel J. Tobin, predsednik med-
narodne unije voznikov ADF, da
komunistični elementi v unijah
CIO ne prestopajo vdorjavo v unije
ADF in povzročajo največje ra-
buke med delavci. CIO je prav-
kar dala čarter večjemu številu
voznikov v Minneapolisu potem,
ko je razbila voznike unije A-
meriške delavske federacije.

Med tem je odesk v nižji kon-
gresni zbornici za vojaške zade-
ve odobril določbo, katere po-
oblašča predsednika, da lahko za-
seže tovarne s pomočjo vojašt-
va, kjer koli se ustavi proizvod-
nja obrambnih potrebščin iz ka-
kršnega kol vzroka.

Vlada proti višjim cenam avtov

Henderson pritisnil
na kompanije

Washington. — Leon Hender-
son, vladni administrator za po-
bijanje draginje, je pritisnil na
pet avtnih družb, naj prekličejo
njih zvišanje cen od \$10 do \$53
na avto. Pravi, da njih profiti
tega zvišanja ne upravičujejo.
Prizadete so Ford Motor Co.,
Chrysler, Nash-Kelvinator, Stu-
debaker in Hudson Motor Co.
Henderson si prizadeva, da pre-
preči inflacijo cen.

Istočasno je tudi notranji taj-
nik Ickes apeliral na javnost, naj
ne kupuje stvari, ki jih nujno ne
potrebuje, predvsem pa naj se ne
trati olja in gasolina. Dejal je,
da je restrikcijo avtne vožnje na
vzhodu skoraj "neizogibna" in
pristavil, da ni "nobene vzro-
ka za vznemirjenje in histeri-
jo."

Hitlerjev list cenzuriran v Berlinu!

Berlin, 14. jun. — Volkischer
Beobachter, glavno glasilo na-
cijske stranke, je bil včeraj za-
plenjen kmalu potem, ko je pri-
šel na ulične stojnice. Joseph
Goebbels, minister propagande,
je imel v listu članek, v katerem
je pisal, da se Angliji prav la-
ko zgodi, kar se je zgodilo Kre-
ti. Ko je konfiscirani list po-
novno izšel, ni več bilo v njem
Goebbelsovega članka!

MURRAY POZIVA UNJE NA BOJ PRO- TIREPRESIJAM

Vidi nevarnost uničenja
delavskih pridobitev

JE ZA PRAVICO DO
STAVKE

Washington.—Philip Murray,
predsednik CIO, je pozval vse
delavstvo na boj proti verigi re-
presij, katero kujejo v kongresu
in drugih vladnih krogih sovra-
žniki delavstva. Namen teh pro-
jeciranih represij je, da delavst-
vo popolnoma zakovajo v verige
prisilnega dela s prepovedjo
stavk in s teroriziranjem ter čr-
nolistanjem delavcev, ki bi za-
htevali večje plače in boljše po-
goje.

Ofenziva proti stavkam v ob-
rambnih industrijah — in kate-
ri ni danes "obrambna"? — je
dvignila glavo od dveh strani: v
kongresu in v vojnem ter mor-
naričnem departamentu. Pred
kongresom je več represivnih za-
konovskih osnutkov, katere je
Murray ožigalsal in rekel, da je
njih edini namen — "destrukci-
ja organiziranega delavstva".
Proti njim se je treba bojevati in
jih poraziti."

Murray je tudi ožigalsal rabo
vojaštva v delavskih sporih in iz-
vajanje nabornega zakona tako,
da bi bili vojaštvu podvrženi de-
lavci takoj vpoklicani v armado,
ako bi zastavkali. S slednjem gro-
žnjo so zadnje dni prišle na dan
vojaške oblasti. S police so po-
tegnili parolo iz zadnje vojne:
"Delaj ali v armado!" On tudi
pobija uvedeno prisilno arbitra-
že po obrambnem pravem od-
boru, katerega je tudi on član.

On se je pismeno obrnil na vse
krajne unije CIO s pozivom
slehnega člana na boj proti re-
presivnim ukrepom, ki jih kuje-
jo sovražniki delavstva. Pravi,
da je cilj CIO, borba za boljše
življenje delovnega ljudstva. Po-
udarja, da tekoče naraščanje pro-
fitov in draginje popolnoma o-
pravičuje delavce, da zahtevajo
zvišanje plač in izboljšanje de-
lovskih pogojev.

"V zasledovanju tega cilja mo-
ra delavstvo obdržati fundamen-
talno pravico do stavke. Ta pra-
vica ne sme biti okrnjena po vla-
dnih uradnikih ali z legislativ-
no akcijo."

On je posebno ožigalsal zakon-
ski osnutek kongresnika Vinsto-
na iz Virginije in senatorja Con-
nallyja iz Texasa. Namen njih
osnutkov je "zamrzovanje obsto-
ječih plač in delovnih pogo-
jev ... in uvednje prisilne arbi-
traže". Connallyjev osnutek
daje vladni moči, da lahko zaseže
tovarne, v katerih stavka ali kaj
druga ograža produkcijo bojne
opreme.

"Ta osnutek ne nudi delavst-
vu nobene protekcije njih pravic
po vladni zasegi tovarn. Z dru-
go besedo: edini namen tega o-
snutka je, da potisne vladno v
vsak industrijski spor z grožnjo,
ako delavci zastavkajo, bo vla-
da prevzela tovarno, zdrobila
stavko in poteptala delavske
pravice, nakar bi bila tovarna
vrnjena upravi."

"Ta osnutek je najbolj drzen
poskus za uničenje vseh pravic
in pridobitev, ki si jih je ameri-
ško delavstvo priborilo skozi dol-
ga leta do danes s težkimi boji."

Murray je tudi ožigalsal naj-
novejšo akcijo v kongresu, ki gre
za tem, da se iz desetih milijard
dolarjev, ki so bile že aproprirane
za vojna naročila, ne sme pla-
čevati mezda tistim delavcem, ki
bi ne hoteli sprejeti priporočil
vladnega pravnega odbora in bi
ostali v stavki. To bi pomenilo,
da bi noben prizadetih delavcev
ne mogel dobiti dela v tovarnah,
ki imajo vladna naročila. Z dru-
go besedo: ameriško delavstvo bi
bilo osedlano z — vladno črno
listo!

Glede rabe vojaštva v delav-
skih sporih je Murray rekel, da

Imovina Nemcev, Italijanov 'zmrznila'

Roosevelt udaril
saboterje osiša

Washington, D. C., 14. jun.—
Predsednik Roosevelt je danes
odredil "zmrznitev" vsega nem-
škega in italijanskega premože-
nja v Združenih državah, katero
se cenil v gotovini, vrednostnih
papirjih in nepremičninah na
okrog 400 milijonov dolarjev.
Vse to premoženje pride pod
strogo kontrolo vlade in lastniki
ga ne smejo rabiti brez posebne-
ga dovoljenja. S tem so najbolj
udarne nacistične in fašistične
organizacije v tej deželi, ki so
doslej z nemškimi in italijanskimi
denarjem v Ameriki financirale
propagando in sabotažo proti
angleški in ameriški demokraci-
ji. Dalje sta vladni Nemčije in
Italije doslej vlekli denar svojih
podanikov iz Amerike s pomoč-
jo nevalcev, kar bo odsejal ne-
mogoče.

S tem korakom predsednika
je "zmrznjeno" premoženje v
Združenih državah, ki je last
inozemcev, naraslo na okrog šti-
ri in pol milijarde dolarjev; pri-
zadetih je 14 evropskih držav, ki
so okupirane po Nemčiji in Ita-
liji.

Rim, 14. jun.—Italijanski urad-
ni krogi so zagrozili, da bodo v
zameno za "zmrznjeno" italijan-
sko lastnino v Ameriki zaplenili
vso lastnino Američanov v Ita-
liji, katere znaša 142 milijonov
dolarjev (70 milijonov v direkt-
nih investicijah, 70 milijonov v
bondih in dva milijona v goto-
vini).

(Ameriška lastnina v Nemčiji
se računa na 427 milijonov do-
larjev in največ tega premože-
nja je v delnicah in bondih.)

Hrvatska pristo- pila k osišču!

Ceremonije so
bile v Benetkah

Rim, 15. jun.—Nova hrvaška
država, ki je bila del Jugoslavi-
je, je danes podpisala tripartitni
osiščni pakt po zgledu Ogrske,
Slovakije, Rumunije in Bolgari-
je. Jugoslavija je podpisala ta
pakt pod Cvetkovičevu vlado
proti koncu marca t. l., toda vo-
jaška revolta v Beogradu 28.
marca je pakt ovrгла in sledila
je invazija Jugoslavije 6. aprila.

Hrvaški minister Cistjevo (?)
Perić je podpisal pakt v Benet-
kah v navzočnosti italijanskega
poslanika Ciana in nemškega po-
slanika Bismarcka v Italiji.

Lindberghu so odpovedali shod v Brooklynu

New York, 14. jun. — Shod
odbora America First, na kate-
rem je imel biti Lindbergh glav-
ni govornik, je bil odpovedan v
atletskem parku v Brooklynu.

Charlotte, N. C., 14. jun. — Tu-
kajšnji mestni odbor je na za-
htevo prebivalstva izpremenil i-
me ulice-Lindbergh Drive v A-
von Ave.

Senat odobril zaseganje tovarov

Washington, D. C., 14. jun. —
Senatna zbornica je s 67 glosa-
vi proti sedmim sprejela določbo,
da ima predsednik oblast za-
sesti vsako tovarno, v kateri je
produkcija opreme za obrambo
iz kakršnega kol vzroka ustav-
ljena po delavcih ali delodajal-
cu.

to ne more prinesiti drugega kot
"kreiranje statusa prisilnega de-
la v tej deželi." Glede parole
"delaj ali v armado" pa je dejal,
da je to "zločesto izrabljanje
konskripcijske postave in odprto
pogaženje delavskega zaupanja."

ANGLEŠKI TORPED POKVARIL NEM- ŠKO BOJNO LADJO

Silne nove bombe rušijo
industrije v Porurju

V SIRIJI SE VRŠE PO-
GAJANJA NAME-
STO BOJEV

London, 15. jun.—Iz Jeruza-
lema je prišla vest, da so av-
stralske in svobodne francoske
čete danes obkrožile Damask in
zapadno ob morju so se približa-
le točki 12 milj od Bejruta. Pa-
dec obeh največjih mest v Siriji
se pričakuje vsak čas.—Istočas-
no je vojna v zraku spet zadiv-
jala z vso furijo. Nemški in ita-
lijanski bombniki napadajo Ale-
ksandrijo v Egiptu, angleški
bombniki pa Bengazi v Libiji.

London, 15. jun.—Londonški
tisk spet kritizira vlado zaradi
obnašanja Angležev v Siriji,
kjer zavlačujejo energično ofen-
zivo v upanju, da se bodo fran-
coski oblastniki mirno podali in
preprečili prelivanje krvi. Ča-
sopise zahteva energičen nastop
v Siriji in hitro okupacijo Sirije,
ker drugače bo sovražnik sma-
tral omahovanje Angležev za vo-
jaško slabost.

London, 15. jun.—Angleške
podmornice so večerj potopile
sedem sovražnih ladij, največ
italijanskih, na Sredozemskem
morju. V enem slučaju se je
podmornica prikladila v sovra-
žno luko in tamka izstrelila tor-
pede.

London, 15. jun.—Angleški
bombniki so sinoči četrto noč na-
padli nemške bojne industrije v
Porurju in Porenju z efektiv-
nim rezultatom.

London, 14. jun. — Uradna
vest se glasi, da so Angleži tor-
pedirali iz zraka eno nemških
"žepnih" bojnih ladij nedaleč od
južnega obrežja Norveške 18 dni
potem, ko je bila velika nemška
oklopnača Bismarck pogrnata na
dno tudi s torpedi iz zraka. An-
gleško letalo Beaufordovega tipa
je opazilo ladjo, ki je plula —
nedvomno na nove napade na
tovorne parnike — mimo Eger-
sunda in naglo se je spustilo do-
li ter izstrelilo torped naravnost
v njo, nakar je hitro sledil dru-
gi torped. Gost oblak belega di-
ma se je dvignil iz ladje, ki je
dolgo stala na mestu, čez dolgo
časa potem se je pa začela poča-
si pomikati proti Skagerraku na
Danskem. Z gotovostjo se raču-
na, da je bila nemška bojna la-
dja močno pokvarjena.

London, 14. jun. — Tri noči za-
poredoma so velike skupine an-
gleških bombnikov napadale
nemške bojne industrije v Poru-
ju z najboljimi efekti. Požar
za požarom je zaznamoval zade-
te distrikte. Istočasno so angle-
ški bombniki obiskali Brest na
Francoskem, dočim so letalske e-
note na Sredozemlju sipale bombe
na italijanski otok Rhodes in
razpršile ter deloma potopile
konvoj osiščnih ladij. Nemci so
vrgli sedem bomb na angleški o-
tok Ciper. Med tem so bili nem-
ški zračni obiski Anglije odvr-
njeni po manjši škodi in pet
nemških letal je bilo sestreljenih
na tla.

Berlin, 14. jun. — Nemško po-
veljstvo je včeraj opozorilo pre-
bivalce Berlina in drugih nem-
ških mest, naj se v bodoče z več-
jo previdnostjo poslužijo zaklo-
nišč, kajti Angleži imajo zdaj no-
ve bombe, ki so zelo močne in se
razleže z veliko hujšimi posledici-
kami.

London, 14. jun. — Bojevanje
v Siriji se je zadnji dni nekoliko
poleglo med izmenjavanjem not
francoskega poveljstva v Dama-
sku in Bejrutu in poveljstva svo-
bodnih francoskih čed glede
mirne izročitve teh dveh mest.
Angleške in francoske svobodne
čete čakajo na robu Damaska,
(Dalje na 2. strani.)

PROSVETA

THE ENLIGHTENMENT
GLASNIK IN LASTNINA SLOVENSKE NARODNE
PODPORNE ZJEDNOTE

Organ of and published by Slovene National Benefit Society

Narodna in Zdravstvena društva (Ivan Činčaga) in Kanada
\$6.00 na leto, \$3.00 na pol leta, \$1.50 na četrt leta; za Chicago
in Cileto \$1.50 na leto, \$0.75 na pol leta; za tosemstvo
\$0.00.

Subscription rates for the United States (except Chicago)
and Canada \$6.00 per year, Chicago and Cileto \$7.50 per year,
foreign countries \$8.00 per year.

Člani glasnikov po dogovoru. Rokopisi dopisov in nena-
ročenih člankov se ne vračajo. Rokopisi literarne vsebine
(črtice, povesti, drame, pesmi itd.) se vrnejo pošiljatelju
le v slučaju, če je priložil poštnino.

Advertising rates on agreement. Manuscripts of commu-
nications and unsolicited articles will not be returned. Other
manuscripts, such as stories, plays, poems, etc., will be returned
to sender only when accompanied by self-addressed and stamped
envelope.

Naslov na var, kar ima stik s listom

PROSVETA

2657-58 So. Lawrence Ave., Chicago, Illinois

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

Datum v zloženju na primer (June 30, 1941), poleg vložen
denarja na naslovni pomeni, da vam je v tem datumu posredovana
robovina. Posredilo jo praviloma, da se vam list ne ušesti.

158

Pošteni delavci ne smejo biti prizadeti!

Iz Washingtona poročajo, da v krogih fede-
ralne vlade spoznavajo razliko med dvema vpli-
voma, iz katerih izvirajo današnji konflikti med
delavci in delodajalci. To je pravilno in abso-
lutno potrebno, če vlada hoče, da ne bo delala
velike krivice milijonom poštenih delavcev.

Nazadnjakom v kongresu ne bo njih zabil
v glavo, da ogrožajo veliko večino ameriških
delavcev z veliko krivico, ko poskušajo pre-
povedati stavke vsem samo zato, da se mašču-
jejo nad neko kriminalno manjšino. Upanje je
torej, da se zagrizen nazadnjakom ne bo po-
srečila njihova katastrofalna nakana.

Danes je naravna priložnost za vsakogar, ki si
služi denar v industrijah, da hoče imeti več
plačila za svoje delo—in zaradi tega ni še nihče
zločinec. Prišlo so razmere—na primer rastoča
draginja, povpraševanje po delavcih, narašča-
joči dobički itd.—katere naravnost izvirajo kon-
flikte in stavke. Tepec bi bil, kdor ne bi izkori-
stil teh razmer sebi v prid, kadar je prilika.

Edino zdravo in pravo sredstvo zoper spore
tega značaja—in takšnih sporov je največ—je
pravično posredovanje, ki mora biti toliko efek-
tivno, da lakomni delodajalci ne bodo mogli
ignorirati pravičnih zahtev svojih delavcev. To
je edino sredstvo, ki lahko doseže, da se dolge
stavke ne bodo ponavljale. Saj si pošteni del-
avci ne žele stavke in njenih riskantnih po-
sledic—prav tako si pa ne puste odvzeti pravi-
ce, da lahko zastavljajo, kadar je res treba.

Na drugi strani so pa delavci potegnjeni v
stavko—seveda pod pretvezo, da je to edina
pot, če hočejo dobiti več plače—po voditeljih,
ki hočejo imeti stavke samo zato, da po program
obrambe sabotirajo, da bo demokracija sabo-
tirana, da pride kaos v industrije, da pridejo iz-
gredi in čim več zmešnjave v Ameriki—

Ti voditelji bi radi videli, da bi stavke trajale
čim dalj časa in nimajo nobenega interesa za
poravnano konfliktov. Skratka: tem vodite-
ljem—zarotniškim komunistom—so delavci
le orodje, ki jim služi v namene, o katerih po-
šteni in nedolžni delavci ne vedo ničesar.

Smatramo, da javni organi, ki poskušajo raz-
likovati med stavkami prvega in drugega zna-
čaja, poznajo komunistične voditelje in njihove
sopotnike v delavskih unijah in vedo, kaj de-
lajo; če jih ne poznajo in ne vedo, kaj komuni-
sti delajo, tedaj so nesposobni za svojo službo
in morali bi narediti mesto drugim. Smatramo
tudi, da so federalni organi, oziroma bi morali
biti, toliko sposobni, da vedo, kako je treba na-
stopiti proti konspiratorjem, ki izrabljajo pošte-
ne in nedolžne delavce v svoje zločinske name-
ne.

Pošteni delavci ne bodo stavkali, če jim ni
treba—zato napram njim ni treba nobenih re-
presivnih zakonov. Napram konspiratorjem, ki
zloračajo stavke, pa je vsak nov zakon odveč.
Dovolj je že zakonov, po katerih jih lahko pri-
mejo in odstranijo, samo če hočejo.

Mussolinijeva buča

Mussolini je po dolgem času spet nekaj začel.
Človek bi mislil, da se bo po silni sramoti v
Libiji, Etiopiji in na Grškem skril v najtem-
nejši kot, kamor nikdar ne posije sonce—toda
nak, ne Mussolini. Njegova buča je "čunk" sa-
mega masla, ki pa je že oddavna zmrznjeno in
ostane zmrznjeno tudi na soncu.

Mussolini je zadnje dni klobasal, da Amerika
bo odslej vsak dan bolj totalitarska, tako bo to-
talitarska, da prekos totalitarsko Italijo in to-
talitarsko Nemčijo—in prav ji bo, čemu pa sili
v vojno, v kateri ne bo nič dosegla?

Nadalje je rekel Mussolini, da večjega dikta-
torja na svetu ni kot je Roosevelt. Edini dikta-
tor v vsej zgodovini, ki je morda prekašal Rōo-
sevelta, je bil Sulla v starem Rimu.

Ali ni to zanimivo? Mussolini sam se baha,
da je dvignil Italijo nad vse gnile demokracije
in jo postavil za vzor najvišjega totalitarstva,
zdaj pa niti on ne veruje več v svoj vzor to-
talitarstva, kajti—Amerika ga bo prekosila. In
Roosevelt je večji diktator kot je on!

Kdo se more bolj norčevati iz samega sebe?
Pomisli si je pa treba, da je Musso govoril
resno; on vedno govori resno.

Mussolinijeva buča bo enkrat imela posebno
kovinsko skrinjico v muzeju.

Glasovi iz naselbin

Naš obisk v Harrietti

Detroit, Mich. — Na 30. maja, na spominski dan, se nas je zbra-
la večja skupina Detroitčanov, namreč cela karavana 10 avtov
po številu, pa smo skupno odri-
nili v Harrietto, Mich., na obisk
k našim farmarjem. To je bil že
naš tretji tak izlet k našim kme-
tovoaleem.

V Harrietti je več naših far-
marjev, ki so se tja naselili pred
25 ali 30 leti. Nekateri imajo
dokaj obsežne kmetije in največ
se bavijo z živinorejo, kajti nji-
hovi najboljši dohodki so men-
da od mleka in smetane, ki ima
sedaj precej dobro ceno.

Pred več leti so bili taki obi-
ski skoro nemogoči. Drugače pa
je sedaj, v dobi avtne transpor-
tacije. Sedaj imamo dobre avte
in pa lepe ceste in človek kar
zdriči in v par urah si na zaženem
nem mestu.

Harrietta je oddaljena od De-
troita nekaj čez 200 milj. Tam-
kajšnji naši rojaki so nas lepo
sprejeli in nam dobro postregli
kamor smo prišli. Posebno se
moramo zahvaliti mrs. Spoljar,
ker je vse pripravila in kuharila
dva dni skoro za vse Detroitčan-
ne.

Ker smo imeli s seboj tudi god-
bo, je tamkajšnji slovenski far-
marski klub priredil zabavo, ki
se je vršila v petek zvečer v ma-
li dvorani poleg rojaka Franka
Eržena. Ker pa se je baš tak-
rat oženil starejši sin rojaka L.
Liparja, so v soboto večer imeli
ženitovanje in rojak Lipar je po-
vabil vse Detroitčane na svat-
bo, kar smo seveda z veseljem
sprejeli in se udeležili. Bila je
velika "ofcet" in izgledalo je, da
so se genda vsi iz Harriette in
okolice udeležili. Imeli smo ime-
nitno zabavo, ki je trajala skoraj
do jutra. Slovenci smo se posta-
vili z našim "polštertancem",
drugi so pa plesali četvorko ali
square dance.

Naslednji dan je bila nedelja
in mi smo se odpravili ter ofdu-
rali nazaj proti mestu motorjev
Detroitu, kamor smo srečno do-
speli po par ur vožnje. Le naš
dobro znani rojak in prijatelj
Franjo Kuhovski je imel smolo
na farmi, ker ga je Erženov bik
brenil. Sicer ni bilo tako hudo,
ampak Franjota je najbolj uje-
zilo to, ker ga je udaril kar z u-
mazano noge in na "ta lepše" hla-
če. Pravi, da mu vsled tega ne
bo nikdar odpustil!

Želim, da nas tudi Harriett-
čani kdaj pridejo obiskat v De-
troit in upamo, da se kmalu spet
vidimo.

Rudolf Potochnik. 121.

Z delom ni še nič

Piney Fork, O. — Zadnjič sem
poročal, da pri tukajšnji družbi
Hanna Coal Co. se še nič ne de-
la zato, ker postavljajo nov di-
pel. Najprej so izdelali škarpo
ali podstavek in jo dodelali s ce-
mentom, nanj so pa postavili o-
grodje dipela.

Dne 3. junija je bil dipel do-
grajen, kontraktar pa je rekel,
da bodo počakali z obratom ro-
va vsaj par tednov, da se škar-
pa dodobra presuši. Seveda
družba je komaj čakala, da je
bil dipel gotov in takoj je pričel
z delom. Komaj par dni so
delali in premog razkladali, pa
je že prišel zastoj. Nastalo je
namreč deževno, škarpa se je za-

čela rušiti in rinila je na želez-
niški tir, tramovje je zvililo pri
dipelnju, ki so ga potem podprli.

Tako bo spet vzelo par mese-
cev, predno bodo lahko pričeli
z delom. Družbo bo to stalo
precej tisočakov, ker se ji je ta-
ko mudilo, namesto da bi poslu-
šala kontraktarja in počakala, da
se nova naprava utrdi. Hurry up
se v tem slučaju ni obnesel.

Nace Žlemberger. 176.

K slavju društva 6 SNPJ

Johnstown, Pa. — Na spominski
dan, dne 30. maja, je društvo
Bratstvo št. 6 SNPJ oficalno od-
prlo svoj popolnoma prenovlje-
ni in povečani Dom ob zelo veli-
ki udeležbi članov in prijateljev
iz bližnjih in daljnih naselbin.

Novi Dom je zelo obširno po-
slopje. V spodnjih prostorih so
zelo lepi klubovi prostori, opre-
mljeni z moderno kurjavo, tako
air-conditioned. Poleg tega je
tam štirivrstno kegljišče, vse v
modernem slogu. Predelava in
gradba vsega tega je stala okrog
23 tisočakov.

Mestece Sygan samo na sebi
tudi nič ne zaostaja za napred-
kom. Po sredi je speljana mo-
derna tlakovana cesta s pločni-
ki ob kraju. Kdor ni bil več let
v tej naselbini, se bi čudil na-
predku te male slovenske nasel-
bine in poštvovalnosti njenih
prebivalcev.

Program se je pričel ob 4. po-
poldne. Odprl ga je br. Pusto-
vrh, nakar je br. Julijus Lesjak
podal nekaj številke glede kritja
izdatkov, ki so nastali s preno-
vitvijo. Povedal je, da je druš-
tvo že pokrilo dve tretjini izdat-
kov, kajti plačalo je že \$14,000.
Program je vseboval govore. Na-
stopili so Michael Kumer, Milan
Medvešek, Louis Zorko in par
drugih ter podpisani. Na prire-
ditev je morala biti zelo uspešna,
zlasti v gmetnom oziru. Pri pro-
gramih pa se pogreša sodelova-
nja v petju, solospievih, zborih,
deklamacijah itd. Upam, da se
to v bodoče skuša upoštevati,
kajti v njih naseblini imajo zelo
ugodne pogoje za izvajanje in
gojenje te strani našega udele-
stevovanja.

Kot sem enkrat že omenil, sem
se nahajal okrog štiri tedne v
Imperialu, Pa., kjer sem bil za-
poslen pri barvanju notranjst-
va ondotnega Društvenega do-
ma, ki ga lastuje društvo št. 106
SNPJ. Z menoj sta bila dva so-
delavca. Reči moram, da je Dom
za naselbino kot je imperialska
nekaj veličastnega. Kar so pri
drugih narodnostih, ki so bolj
nagnjene k verstvu, njih cerkvene
stavbe, so za nas in naše članstvo
naši narodni domovi, ki so res last-
nina članstva, katero jih lastuje ko-
operativno, ne da bi bilo treba kak-
šnih črno uniformiranih genera-
lov, katere morajo vzdrževati, da
udobno žive in jih stražijo z raz-
nimi strahovi.

Kot sem slišal, so tudi v Stra-
banu zaposleni s prenavljanjem
marsičesa okrog njih ponosnega
Doma, ki je last društva Po-
stojnska jama št. 138 SNPJ. Ta-
ko tudi v Prestu. Vseposvoda tek-
mujejo, da se bodo čim bolj po-
stavili s svojimi društvenimi do-
movi, zlasti o priliki velike kon-
vencije SNPJ in SSPZ, ki se bo
vršila prihodnjega septembra v
Pittsburghu. Vse te naselbine so

tako rekoč predmestja Pittsbur-
gha, ki bodo brez dvoma služila
delegatom in posetnikom za pri-
jetne obiske. Gotovo se bodo se-
šli s svojimi sorodniki in znan-
ci ter prijatelji. Kajti ameriška
Slovenija ima tukaj zelo mnogo
naseljenih rojakov.

Za časa mojega bivanja v im-
perialski naselbini sem se sezna-
nil z mnogimi rojaki. Med njimi
sem našel tudi več ožjih rojakov,
ki jih nisem videl že skoro 45
let, to je izza zgodnje šolske do-
be. Kot povsod, tako tudi tu
vlada prava slovanska gosto-
ljubnost. Ob našem odhodu so
nam priredili resnično zabavni
večer. Gospodinski klub je pre-
skrbel mnogo potic, pogac in ob-
lo drugega dobrega prigrizka, pri-
bari pa je bil vsem na razpolago
poldrugi do piva. Nad sto mla-
dih in starih članov se je udele-
žilo! Za ples je igral znani
Franky Perpar, sin oskrbnika, ki
je izvrsten igralec na harmoniko
in druge instrumente. Zabava je
trajala skoro do ranega jutra.

Br. Avgustin je bil nekaj stolo-
ravnatelj, naš Tone Zornik, ki
zastopa poleg Prosvete tudi Pro-
letarca in Cankarjev Glasnik in
prodaja druge različne "možgan-
ske medicine," je bil tudi na-
zvzoč in je seveda tudi on moral
spregovoriti nekaj besed. Saj on
zelo rad nastopa in to pot je bil
nenavadno kratek. Končno je
bil pa primoran piti tudi ta
"kratkega" in stavim počen gro-
d, da niti Barbič bi se "ga" ne mo-
gel ubraniti, če bi bil med nami!

V lepem pomladnem sobotnem
jutru smo se poslovili od naših
nadse prijaznih rojakov, s pol-
nim srcem hvalečnosti za njih
prijaznost in z iskreno željo, da
se vidimo še in še!

Andrej Vidrič.

Nagla smrt pionirja SNPJ

West Frankfort, Ill. — Zopet je
odšel pionir SNPJ k trajnemu
počitku. Spročeno mi je namre-
č bilo, da je dne 28. maja t. l.
Frank Peternel naglo umrl v
Indianapolisu, Ind. Zjutraj je
zdrav odšel na delo, med delom
mu je pa postalo slabo in je pa-
del v nezavest. Odpeljali so ga
v bolnišnico in ponoči je umrl.

Pokojnikovo truplo je bilo dne
30. maja pripeljana v West
Frankfort, Ill. Društvo 313 SNPJ
mu je poklonilo venec v zad-
nje slovo in mu oskrbelo lep po-
greb, ki se je vršil 31. maja ob
veliki udeležbi na pokopališče
Frankfort Heights. Pokojni je
prišel v Ameriko leta 1905 v
Indianapolis, Ind. Bil je aktiven
na društvenem polju in bil je
ustanovitelj treh društev SNPJ,
in sicer društva št. 34 SNPJ v
Indianapolisu, društva št. 156 v
Wassonu, Ill., in društva št. 313
SNPJ v West Frankfortu. Naše
društvo mu je izkazalo poslednje
časti za njegove zasluge.

Frank Peternel je bil moj so-
sed in leta 1934 je iz West Frank-
forta odšel v Indianapolis, kjer
ga je sedaj dohitela smrt. Tu-
kaj zapuščala žena, enega sina in
dva bratrance. Pokojnemu Fran-
ku ohranimo trajen spomin, nje-
govi družini pa izrekamo naše
sožalje.

Sedaj so me zopet uposlili pri
WPA. Bil sem odslavljen le za
sedem tednov, za kar moram biti
zadovoljen, kajti nekateri so bili
odslavljeni za leto dni. Ko se
vozim na delo med West Frank-
fortom in Bentonom, opazujem
olnjake, da vidim, koliko jih je
in bi jih skoro ne preštel. Mno-
go sodov olja že producirajo. Z
vrtanjem olnjakov nadaljujejo
na splošno, delavcev pa potrebu-
jejo le malo, a še ti so iz odda-
ljenih krajev, največ z juga, ki

radi delajo za nizko plačo. V
tej zemlji mora biti olja cela
morja, le globoko v zemlji se
nahaja. Nekateri olnjake zav-
tajo po več ko dva tisoč čevljev
globoko!

Premogarska industrija v teh
krajih bolj slabo obratuje, le po
dva dni na teden. Ni res, kot so
grmeli v stavkovnem času, da
premogarji primanjkuje v obramb-
nih industrijah, da se bo morala
produkcija znižati. To je bil gol
bluf. Seveda, če bi ne bilo laži,
bi listi ne imeli kaj pisati.

Jerry Zortz. 313.

Iz koloradskih hribov

Crested Butte, Colo. — Ko to pi-
šem, kaže datum na koledarju 8.
junija. Minilo je ravno 43 let,
od kar sem zapustil moj rojstni
kraj na Hrvaškem. To je pač
dolga doba—celih 43 let. Tako
hitro so potekla, da bi človek
skoro ne opazil.

Prišla je pomlad, a se je spet
umaknila zimi, kajti še v aprilu
je snežilo. Potem se je vreme
spremenilo. Do 8. maja je v pre-
sledkih snežilo. V juniju je pri-
šlo deževanje in je padalo vsak
dan. Dne 7. junija je spet sneg
pobelil vrhove hribov. Na 8. ju-
nija je grmel in je spet snežilo.
Izgleda, da letos ne bomo imeli
poletja, ampak vreme se večkrat
naglo spremeni. Na vrtu sem
zasejal razne stvari, a noče nič
rasti. Kako neki naj bi rastle,
ko pa je vrt pokrit z belo odejo.
Izgleda pač tako, kakor bi sam
Hitler stresel svojo jezo tudi nad
naše hribovite kraje.

V Evropi je vse ozračje napol-
njeno z gostim dimom. Upam, da
bo tudi te strašne evropske noči
enkrat konec, taktar bo konec
tudi Hitlerja in Mussolinija.
Stari kajzer je umrl in prišel bo
čas tudi za Hitlerja in njegovega
komornika Mussola. Hitler in
njegova svojata mora pasti magari
če vzame vse sile naše dežele,
da se stare njegova pošast v
prah. Predsednik Roosevelt ga
bo ukrotil z neomejeno silo ame-
riških virov. Amerika je bila ti-
sta demokratska država, ki je
pahnila kajzerja s prestola in
Amerika je tista dežela, ki bo
strmoglavila Hitlerjevo brutalno
silo.

Razna ugibanja glede tega in
onega so na dnevnem redu. Vsa-
kdo lahko ugiba, kajti to je svo-
bodno. Nekateri ugibajo, kaj bo
naredil Jože Stalin, kam se bo
obrnil, komu pomagal, koga bo
naklestil itd. Izgleda, da Stalin
skuša ohraniti kar ima, obenem
pa pomaga nemški pošasti vse od
začetka vojne.

Glavno karto bo igrala vseka-
kor Amerika. Od nje je odvisna
končna zmaga. Ako vrže svojo
silo in pomoč na stran Anglije,
kar je že v veliki meri storila,
tedaj bo to za diktatorje pogin.
Hitler je ugonobil vse delavske
unije, vzel ljudstvu vse člove-
čanske pravice, zaslužil je na
milijone delavcev in prebivalcev
sploh. Pod njegovo peto danes
je milijonske mase. Tako ne
more iti naprej. Demokracija bo
slavila zmago nad tirani, četudi
izgleda, da je počasna v svoji
obrambi. Pomisliti moramo, da
njeni mlini meljejo počasi, am-
pak toliko bolj sigurno. Demo-
kracija bo premagala nacizem,
fašizem in komunizem zato, ker
edinele v demokraciji je bodo-
nost za delavske sloje. Edinele
v demokraciji imajo delavci pravi-
co, da se organizirajo po svoji
volji, da si izvojujejo svoje upra-
vičene zahteve, katere jim kapi-
talizem krati. Potom demokra-
tičnih pravic si lahko delavstvo
vse pridobi; pod diktaturo nima
nobelih pravic, mora molčati in
denati kot suženj. To je velika
razlika med tema dvema silama.

Videli smo, kaj se je zgodilo z
Jugoslavijo in ostalimi podjarm-
ljenimi državami. "Svobodna
Hrvatska" je dobila laškega kra-
lja Ajmoneta Spoleto. Zakaj ni-
s mene ali koga drugega posta-
vili za takega "kralja"? Upajmo,
da je ta prisodarija le začasna
in da bo kmalu konec brutalnih
diktatur, nakar bodo evropska
ljudstva spet lahko dihala svo-
bodno in si bodo sama volila
svoje vlade.

Naj omenim, da sedaj se tukaj
dela po dva žihla na dan, pono-
či in podnevi in po pet dni v
tednu.

Paul Panian.

Kakor se vzame

— Kako dolgo traja, da si člo-
vek opomore po taki operaciji?
— Mislite telesno ali denar-
no?

Nekoč in danes

Zgodovinarji pravijo: zgodovina je ponov-
kar je že bilo, se ponavlja, ima pa na sebi
drugačne zunanje oblike. Oblike dogodkov
njih vsebina pa je odvisna od kulturne sta-
človeštva.

Primerjajmo nekoliko srednji vek z dan-
njim, da vidimo, v čem je zunanja razlika
če je morda tudi vsebinska razlika med
njim vekom in sedanjim stoletjem.

Kakšne so bile gospodarske in socialne
mere v srednjem veku ali v dobi viteštva?
dobo imenujemo navadno dobo roparskih
voj, ki so vladali nad ljudstvom absolutno
ljudstvo jim je plačevalo desetino in opor-
tako; zakone in sodbe so pa delali in iz-
viteži sami. Da so okrepili svojo moč, so
mogli izvajati oblasti nad preobsežnimi
lji, so dajali večja ali manjša ozemlja
zvestim prijateljem v užitek ali fevd. Ti
telji so jim morali pomagati, če je bilo
jim plačevati fevd in postali so tudi pla-
S takimi zavezniki so se obdajali srednje-
viteži, da so brez skrbi izžemali narod in
turalno navajali na svojega nasprotnika z
skim namenom. Viteška gospoda je tvorila
ko, kamarilo, ki je kot politični faktor na
vso politiko za eksploatacijo naroda. V
gospoda je poskrbel, da je bil narod poln
in pokoren svojim gospodarjem vitezom, ki
vsaka oblast od zgoraj.

Prav zato se narodi dolgo niso zbudili
go se niso zavedali, da so ljudje. Mislili
so vitezova lastnina kakor konj, krava, vol-
va, polje, gozd, grablje in gnoje vseh. V
mislili so služili osebnemu in stvarnemu
tizmu ali diktaturi viteza, ki je vse pod-
ali sicer ugrabil in izkoriščal v svoje
in razuzdano življenje.

Civilizacija pa je napredovala. Ljudje
več in več, potrebe so se večale. Narasla
trgovina, obrt in ti stanovi, kakor tudi
so jeli zahtevati več svobode in več
Razvitega gospodarstva vitezi niso zmali
ker so bili vajeni živeti le od izkoriščanja
ske, ne pa od dela. Tako so jeli dobiti
moč ljudje gospodarskega življenja in je
ljenje tudi postalo bistvo družabnega

Iz gospodarstva pa se je kmalu razvil ka-
lizem. Svetovno oblast ima danes kapital-
nasledniki starih vitezov so je marioneta
talizma, v kolikor množica še živi pod
njih naslovov, ki ga jim je utisnila sred-
ška kultura. Srednjeveška kultura je
splošnost in pokorščino do vitezov, na-
pa njih moralno kvaliteto.—Delavska

Pred 100 leti

Ali je bilo pred sto leti res bolje na svetu
je danes?

Mnogo je ljudi, ki bi nas na vsak način
prepričali, da je bilo tedaj res bolje na
Pa pogledmo malo bolj natančno, kakšno
življenje tedaj:

Vprav pred sto leti so bile na dnevnem
revolucije, boji na vseh koncih in krajih.
bica mi je pripovedovala, da so bila leta
jedli kruh iz drevesne skorje, ko ni bilo
obrodilo, da so sledila leta, ko so bili li-
mu, da so imeli vsega dovolj, vedno li-
ni nobena žid izdala, čeprav so nosili na
take skleda, da se je kar miza šibila.

Sledila so leta, ko ni imel denar nobene
nosti in skoraj gotovo je, da so to obču-
dije taktar prav tako, ko to občutimo danes.

Če pogledamo v zasebno življenje tak-
gotovimo, da bi pogrešali marsikaj, kar
tramo danes za samo po sebi umevno. Na-
vanja res da so bila prostorna, ampak
niso bila. Iz velikih kaminov se je kadilo,
čam so prav pred 100 leti sledile prve
ke, ki bi nas prav nemilo ščegetale v
kopalnicah niti po gradovih in bilo ne
sluha. Namesto da bi se umivali, so se
z dišečimi mazili in olji, vse skupaj pa
krili na debelo s pudrom. Kuhinje so im-
prta ognjišča, kjer se je kadilo in smrdi-
sajah, da o vročini poleti niti ne govorim.

Takrat so stekle prve železnice, katere
posluževali le redki, saj so smatrali vsi
vražjo iznajdbo. Vozili so se rajši v
poštnih kočijah. Danes imamo ekspres-
ke, avto, letalo itd.

Ko so iznašli gramofon, gotovo se ga
minjate, tistega velikanskega zvočnika, so
trali to za coprnijo. Kaj ko bi kakemu
mu predniku pokazali telefon, radio, ki
sreduje novice z vsega sveta?

Gotovo je, da so ljudje takrat imeli več
da ni šlo vse s tako naglico kot danes, pa
strani pa so pogrešali marsikatero pri-
današnjih dni, ki se zdi danes človeku
mevna.

Pred dvajsetimi leti

(Iz Prosvete, 16. junija 1921)

Domače vesti. V Indianapolisu je umrl
letni Andrej Uršič iz Kobariča na Primorskem
član SNPJ.

Delavske vesti. V Denverju, Colo., se
čela 41-letna

ovice starega kraja

OVENIJE
OBEGLE
NICE SO PRIJELI

Muska Sobota, 3. marca.
o pobege petorice nevar-
nikov iz zaporov soboške-
jnega sodišča se je takoj
po obnebnih občinih in
ke postaje so takoj pod-
se potrebno, da izsledijo
ke. Naloga je bila po ča-
lansirana vest, da so be-
begnili v smeri proti me-
v je v resnici vodila smer
otno stran. Ubezniki so
svojih zaupnikov, pri ka-
se skrivali. Poučeni, da
je ob meji in so se zato
polj varne. Za dva izmed
to postalo usodno in sta
roke pravič.

Je bil prijatelj Peter Kriza-
Cvnu pri Lutomeru. Ta ni-
nikom povedal, da so se
ovorili za sestanek v Stri-
tjet se bodo dobili v sre-
er in nato skupaj odšli
alko. Orožniki so dva dni
zasedo, vendar nobenega
ne petorice ni bilo na
d. Verjetno je, da je are-
Križanič hotel speljati o-
la led in s tem omogoči-
im, da bi pridobili na ča-
arnejše pobežnili izven ob-
soboškega okrožnega so-
tjer so jih neprestano za-
je. Križanič je v soboških
čakal razpravo zaradi
vlomov.

oto pa so privdli orož-
Murko Sokoto Cirila
ja, ki so ga prejnjali ve-
velji v Slatini Radenci-
se je zanesel, da oblast
a je on že davno onstran
se je dal presenetiti bud-
nikom, ki so mu teme-
rašali vest. Cajnkar, ki
23 let star in je bil prej-
ljen obsojen na 5 let ječe-
težjih vlovov in tatvin,
el ali pa ni hotel povedati,
skrivajo drugi ubezniki.
pa vse kaže, se jim je re-
o pobežniti čez Strigovo
sko stran, kjer se zdaj
a.

retirana ubeznika sta ro-
zaja za zapah soboškega
sodišča, kjer so poskr-
e potrebno, da ne bosta
še pobežniti. Luknjno,
tero so drzni nepridipra-
gnili, so varno zazidali.
limi tremi ubezniki, ki
še poizvedujejo in bodo go-
ej ali slej prišli v roke

vprišanje, kdaj naj mlad pesnik
izda svojo prvo zbirko? Če se
ozremo za hip v našo preteklost,
vidimo, da so pesniki, ki zavze-
majo sedaj prva mesta v sloven-
ski literarni hierarhiji (Župan-
čič, Gradnik in dr.) dalje časa
preizkušali svojo tvornost v
revijah, preden so se odločili za
samostojno zbirko. Nekateri
(Kette, Murn) sploh niso dožive-
li svoje knjige. V času, ko ima
vezana beseda, če ne gre za moj-
strska dela, le skromno občino
čitateljev, je to povrh še eko-
nomsko vprašanje celo pri več-
jih narodih. Počasno dozoreva-
nje, močna samokritika, neugna-
no izpopolnjevanje, ki je bilo na
primer mlademu Ketteju najviš-
ji vzor—to je pesniku neprimer-
no bolj koristno, kakor pa vese-
lje s prvo pesniško knjigo.

Joža Seligo ima nedvomno ne-
katere, čeprav ne še docela raz-
vite pesniške odlike: predvsem
močno čustvenost, ki se neredko
preliva v melanholijo, sposobnost
liričnega doživljanja, čut za
formalno podobo pesmi. Toda to
so skoraj že osnovne lastnosti, ki
jih imajo tudi pasivno poetični
ljudje. Pesnik s takimi lastnost-
mi pač bolj ali manj uspešno va-
rira stare pesniške motive, ven-
dar z nobeno stvaritvijo ne poka-
že nič takega, kar bi čitatelja za-
grabilo, mu dalo vsaj za trenu-
tek kakšen nov pogled, osvetlilo,
čeprav po bliskovito temo člove-
ških in vesoljnih zadev. Pesnik,
ki v ničemer ne prekositi fanta-
zijske zmogljivosti svojega čita-
telja, marveč zadovolji samo nje-
gova površinska, lahko dražljiva
čustva, je podoben tistim violini-
stom ali pianistom, ki jih poslu-
šamo brez nevednosti, celo z
nekim zadovoljstvom, o katerih
pa ne bomo rekli, da so umet-
niki. Takim pesnikom nedosta-
ja tudi osebnostne note, ki je naj-
važnejši pečat tvornega duha.

Seligo ima v svoji prvi, neko-
liko prezdogni zbirki nekaj pe-
smi, ki segajo nad navadno po-
vprečnost, v splošno, pa nikjer
ne preseneča ne po iznajdljivosti
motivov ne po originalnih mislih
ali po formalni sili. V opevanju
narave, v izražanju erotičnih ču-
stev, v ljubezni do matere, v do-
movinskih pesnih je Seligo ne-
dovomno iskren in najde včas
prav tople tone, zato bo zadovo-
ljil vse tiste, ki jim zadošča teh
kežljive lastnosti. Čim hladnejši
je odnos časa do poezije, tem večje
so zahteve do nje. Če v katerem
primeru, velja tu, da "noblesse
oblige". In sredi tolike zamači-
tve vsega, kar je veliko in svet-
lo, sredi tolike nizkosti, ki
nas obdaja v vseh človeških za-
devah, je noblessa umetnosti—in
poezija je samo njen posebno
dragoceni del—tembolj zahtevna
in tembolj vzvišena.

Upam, da Joža Seligo, ki stoji
še na začetku svoje poti, ni po-
vedal zadnje besede in da bo v
nadaljnjem razvoju zrasla moč
in prodornost njegove fantazij-
sko-kreativne sposobnosti.

Pesnik docela drugačnega ko-
va je France Kozar, ki je izdal
v Trbovljah 72 strani obsegačo
zbirko "Izpod zemlje". Prihaja
iz rudarskih krogov in vnaša v
poezijo robustno naravo onih, ki

rijejo pod zemljo in katerih spev
se oglašja "izpod zemlje". Kozar
je pričel opozarjati nase v neka-
terih socialistično usmerjenih li-
stih in revijah. Njegova pesem
se je razvijala pod vplivom T.
Seliškara in Mila Klopčiča, naj-
boljših poetov slovenskega črne-
ga revirja. Svojo pesem dobro
označuje v "Naših rimah".

Naše rime
niso izklesane v čarobne sonete,
niso izbrušene v tercine
in ne prelite v jambe, trojeje,
anapeste in daktila.

Naši spevi so trda, ubijajoča
proza krampov
in akorde divje nam pojo eks-
plozije min
pod zemljo.

Naše rime
niso še spočete, pretkane v slad-
ke in sočne melodije.

Kozarjev odnos do poezije je
odnos delavskega človeka, ki mu
je poezija izpoved vsakdanjega
življenja in za vsakdanje življe-
nje z njegovim trdim delom in
žilavimi boji. Z verzi oznanja
svojo vero, z njimi kritizira ob-
stoječe razmere, z njimi skuša
vplivati na tovarise in jih izpod-
bujati. Pesem te vrste ima že v
naprej določeno tendenco in
družbeno funkcijo. Zato je soci-
alno patetična, kakor je bila ro-
doljubarsko patetična naša sta-
rejša poezija. Ideja ji je več ka-
kor vse drugo; tematika je važ-
nejša od forme; izraz, stih, je-
zik, rima—vse je v službi utili-
tarnega stremjenja, ki polaga v
dušo delavskega človeka velike
načaje in drzne sanje. Kozarjev
pesniški izraz je ponekod kar
slab, marsikje neuglaven, raskav,
verz se preliva v prozo in go-
vori samo s svojim ritmom in z
idejo, ki je v njih. Erotivna vse-
bina teh pesmi je prav tako pre-
prosta, kakor je preprosta njih
miselnost napolnitev: je to dobra,
žejo gasišča pijače v preprostem
lončenem vrču, ne pa iskro vino
v kristalni čaši.

Kozarjeve pesmi so razdelje-
ne v cikle: Izpod zemlje, Spevi
dvajsetega stoletja, Obrazi, Da-
nes, Pisma, Pelin in Iskre v tem-
ni. Kot avtentičen pesniški iz-
raz določenega družbenega slo-
ja izpopolnjujejo duhovno podo-
bo njegovega razpoloženja in
prinašajo sveži in robustni dih
delavskega okolja. Toda poezija
je blizu svojem bistvu samo
tam, kjer gre preko otipljive
stvarnosti, koristnega patosa in
le funkcionalno pomenljive ten-
denca k nečemu višjemu, enkrat-
nemu, osebnostnemu, ki si pod-
reja življenje, ideje, razpolože-
nja, ne pa podlega njim samim.
France Kozar je kot naš prvi
večji rudarski pesnik pokazal ne-
dovomno talent, vendar je zaostal
na najsplošnejši stopnji pesni-
škega izražanja in se niti ne sku-
ša dvigniti k tvornemu oblikova-
nju in umetniškemu požlahtnje-
vanju svoje pesniške besede. Za-
dovoljuje se s preprostim kru-
hom na nepogrnjeni mizi. Drugi
proletarski pesniki (poleg obeh
že omenjenih v nekaterih pesnih
Srečko Kosovel, pri Čehih Jiri
Walker) so pokazali, da je lahko
tudi delavska poezija praznični
kruh za dušo, ki so lačne nevaak-
danje hrane.

Carigrad, vrata ruske ječe

Sredozemsko morje, zibelka
zapadne kulture, je notranje
morje. Priroda je ustvarila samo
zelo ozko pot, po kateri ga je zve-
zala z odprtim oceanom. Niti
dve življenjski dobi nista prešli,
odkar je tehnika napravila izhod
na drugem koncu njegovega ob-
širnega bazena. Oba izhoda sta
v angleških rokah: eden že 200
let, drugi pa od 80 let prejšnjega
stoletja. Italija je stopila v vojn-
o, ker zanjo predstavlja Sredo-
zemsko morje življenjsko vpra-
šanje. Italija ne želi, da bi Ve-
lika Britanija ostala še dalje
stražar obeh vhodov v Sredozem-
lje.

Na Sredozemskem morju pa so
še tretja vrata, ki pa prej pome-
nijo izhod ko vhod v njegove
vode. To so Ožine kakor se že
100 let imenuje Bospor in Dar-
danele, ki vežejo Črno s Sredo-
zemskim morjem. Črno morje
je še v mnogo večji meri notra-
nje morje kakor Sredozemsko.
Podoba je, da se je svetovna bor-
ba, ki se bje za pristanišča v
Sredozemlju, odkar je Italija sto-
pila v vojno, prenesla tudi na Ca-
rigrad in na Ožine. Morda so po-
ročila iz balkanskih držav o na-
petosti odnosa med Rusijo in
Turčijo malo pretirana in prena-
gljena. Treba je računati z mož-
nostjo, da bo v doglednem času
Sovjetska Rusija storila v Anka-
ri podobne korake, kakor jih je
storila v Finski, baltskih drža-
vah in Rumuniji.

Imperialistična politika ruske-
ga carstva je imela dva vodilna
motiva. Nad 300 let je izvajala
"zbiranje ruske zemlje" in pri
tem v prvi vrsti poudarjala nar-
odopisne, zemljepisne, kulturne
in verske razloge za osvajanje
novih dežel. Dovolj je bilo, da je
kakšna dežela nekoč pripadala
ruskemu carstvu — že je prišla
v to "zbiranje ruske zemlje" in
je bila proglašena za čisto rusko
pokrajino. Akcija Sovjetske Ru-
sije v zadnjem času izpričuje, da
se je po 20-letnem spanju stara
politika prebudila. Ogromni kon-
tinentalni Rusiji je bil stoletja
zaprt izhod na ocean. Na seve-
ru je mogla tak izhod le delno
izkoristiti. Vzhodno morje so ji
lahko zaprle skandinavske drža-
ve in Nemci. Razen tega so ru-
ske luke pozimi zmrzovale, da
je bil v njih ukinjen vsak pro-
met. Na Daljnem severu je Mur-
mansk edina luka, ki ne zamr-
zne, a zaradi oddaljenosti od go-
spodarskih središč ni mogel re-
šiti vprašanje ruskega izvoza. Za-
to ni nič čudnega, če so Rusi že v
davnini vrgli pogled na Carigrad.

Načrt za osvajanje Ožin se na-
vadno pripisuje Petru Velikemu,
ki je nameraval zgraditi svojo
novo prestolnico na obali Azov-
skega morja. Če bi bil uresničil
ta načrt, bi bil Carigrad že zdav-
naj v ruskih rokah. V resnici pa
so ruske aspiracije po Carigradu
še mnogo starejšega datuma. Za-
stavili so jih že carji stare dina-
stije, ki so izvajali svoje pore-
ke omenjenih v nekaterih pesnih
Srečko Kosovel, pri Čehih Jiri
Walker) so pokazali, da je lahko
tudi delavska poezija praznični
kruh za dušo, ki so lačne nevaak-
danje hrane.

mo na romantičnih postavkah,
temveč je izvirala iz realnih po-
litičnih potreb. Rusija je to pra-
vico naglašala celo, kadar je mo-
rala, kakor za Petra Velikega, re-
ševati druga vprašanja.

Pred svetovno vojno je bil na-
črt za postopno osvojitve Cari-
grada v sistematičnem uničeva-
nju Turčije, katere prestolnica je
bila Carigrad. Ko je Kemal At-
aturk prenesel svojo prestolnico
v Malo Azijo, so se razmere spre-
menile. Vprašanje ožin je bilo
za kratko dobo stavljeno z dne-
nega reda, ponovno pa se je
sprožilo na konferenci v Lausan-
ni. Obnovljena Turčija je bila
vojaško mnogo močnejša od sta-
rega otomanskega cesarstva. So-
vjetska Rusija pa po revoluciji
ni mogla misliti na ekspanzijo. V
svoji 200-letni borbi z Rusi so
Turki izgubili vso svojo moč.
Srečo pa so imeli pri tem, da so
našli zmerom nove zavezance
med državami, ki so bile zainte-
resirane nad ravnotežje sil na
Sredozemskem morju ali nad o-
hranitvijo lastne hegemonije v
njegovih vodah. Ves 19. vek je
Anglija podpirala turško domi-
nancijo v Carigradu. Da bi ohrani-
la Turčijo, je bila enkrat v vojni
z Rusijo, drugič pa je bila na
pragu vojne z njo. Borba med
Rusijo in Veliko Britanijo, ki o-
značuje razdobje evropske politi-
ke od dunajskega kongresa do
svetovne vojne, se je vršila v
glavnem zaradi križanja intere-
sov v tem področju.

Pogosti so bili poizkusi, da se
vprašanje Ožin reši z določenim
režimom, to se pravi, z določi-
vijo predpisov za prehod vojnih
in trgovskih ladij. Ti poizkusi pa
so imeli samo delni uspeh, ker
so privedli do rešitve, ki je ve-
ljala samo za mirni čas. Nobena
dogovorjenih strank ni mogla
biti gotova, da bo lahko obdrže-
la pridobljene pravice. Šele za
prve svetovne vojne je Velika
Britanija privzela zapustila svo-
je dotedanje stališče v vprašanju
Dardanel. Sir Edward Gray, ki
je 7 let prej odbil pokušus ruske-
ga diplomata Izvoljskega v vpra-
šanju revizije pogoda o Ožinah,
je pod pritiskom vojnih dogod-
kov leta 1915, istega leta, ko so
zapadne sile v Londonu podpisale
tajni sporazum z Italijo, pri-
stal na to, da Rusija po končani
vojni zavzame Carigrad in Ožine.
Stvari pa so se zasusale
drugače. Po padu carske Rusi-
je so Zapadne sile smatrali, da
je oprosteno prej danih obvezno-
sti. Ko je v Turčiji izbruhnil up-
por, so angleške ladje prodrele
skoz Ožine in angleška pomor-
ska policija je križarila po cari-
grajskih ulicah.

Ko se je leta 1923. na konfe-
renci v Lausanni sklepalo o no-
vem statusu o Ožinah, se je do-
godil neverjetni zgodovinski pa-
radoks. Rusi, ki so več ko 100
let zahtevali svoboden prehod
skoz Dardanele za svoje vojne
ladje, so zahtevali, naj se Ožine
zapre. Angleška diplomacija pa
je zavzela povsem nasprotno sta-
lišče. Diametralna sprememba
v zadržanju dveh velesil je pri-
šla od tod, ker je bila ruska mo-
narhija oslabiljena in ker je Ke-
malova Turčija predstavljala po-
vsem drugačno silo kakor drža-
va otomanskega "bolnika z Bo-
spora". Jasno pa je bilo, da se
bo Rusija z novim stanjem na
Ožinah zadovoljevala samo tako
dolgo, dokler ne okrepi svojega
črnomorskega brodogoja. Kolik-
šno moč predstavlja današnja
rusko brodogoja v Črnem morju,
nične ne ve, ker nobena država
na svetu, niti Japonska, ne drži
svojega brodogoja v tolikšni taj-
nosti kakor Sovjetska Rusija. Ti-
sti, ki bo stražil na glavnih vrati
težje, v kateri je zaprta Ru-
sija, bo proglašen za "stoletnega
sovražnika" ruske zemlje.

Predsednik vrhovnega sodišča
Charles Evans Hughes, ki je zad-
nje dni nasmilil, da se poda v
poko. Star je 79 let. Kot varok
sa svojo resignacijo je navedel
starost in rahlo zdravlje.

Iz podjarmljene Jugoslavije

Dr. Maček je interniran?

Washington, D. C. — Iz švicar-
skih virov poročajo, da je dr. An-
te Pavelić, "poglavnik" hrvaške
države, dal internirati dr. Vla-
dka Mačka, voditelja hrvaške
kmetijske stranke, ker je odklo-
nil sodelovanje s Paveličevim
diktatorskim režimom.

Druga vest, ki je tudi posneta
po virih iz Švice, se glasi, da so
eksplozijo municije v stari trdn-
javi Smederevo povzročili arbi-
ski komitaši. Pri tem eksploziji
je bilo ubitih od 1500 do 2000 o-
seb in med temi je bilo tudi 800
nemških vojakov. Komitaši so
pognali strelivo v zrak iz razlo-
ga, da ga ne bodo Nemci dobili
v svoje roke. Nacijska cenzura
je potlačila vesti o tej strahovi-
ti razstrelbi in le s težavo je po-
ročilo prišlo čez mejo.

Dalje je prišla vest — vir ni
naveden — da sta se Hitler in
Mussolini dogovorila glede Ko-
čevarjev na Kranjskem. Koče-
varji, ki nočejo biti pod Italijo,
se lahko izsele v Nemčijo in im-
ajo mesec dni časa za izselitev.
Oni, ki se ne izsele v enem me-
secu, ostanejo pod Italijo, če jim
bo prav ali ne.

Angleški torped pokvaril nemško bojno ladjo

(Nadaljevanje s 1. strani)

dočim so ob morju dopele do Si-
dona.

Med tem je francoska vlada v
Vichyju informirala Anglijo, naj
bi se na kakšen način omejil
konflikt v Siriji, nakar je angle-
ška vlada odgovorila, da jo ve-
seli to stališče, vendar se ne mo-
re spuščati v argumente, dokler
vichyjska vlada sodeluje z Nem-
čijo.

(Poročilo iz Vichyja se glasi,
da je francoska posadka v Sido-
nu, Siriji, poglala Avstralec iz
mesta in posadka v Damasku
hrabro odbija napade na mesto.
O kakšnem pogajanju med lojalni-
mi in rebelnimi Francozi v Si-
riji molče v Vichyju.)

Razumljivo
— Kupil sem avto in prvi o-
brok sem plačal s klavirjem.
— Čudno, da so sprejeli name-
stu denarja klavir.
— Saj bi ga morda ne bili, če
bi trgovec z avtomobili ne sta-
noval pod nami.

Vodje strojnikov odredili konec stavke

Pristali so na zahtevo Bele hiše

Washington. — Eksekutiva
mednarodne unije strojnikov (A.
D. F.) je na pritisk Bele hiše od-
redila konec stavke strojnikov,
ki delajo v ladjedelnicah v San
Franciscu, Cal., in okolici. E-
ksekutiva pravi, da stavke ni za-
krivila unija, marveč Bethlehem
Steel Corp., ker noče podpisati
splošne ladjegradniške pogodbe
za zapadno obal.

Harvey Brown, predsednik
mednarodne unije, ki je v pone-
deljek konferiral s predsednikom
Rooseveltom, je brzojavno obve-
stil Harryja Hooka, vodjo stavke,
naj skliče unijsko sejo in naj se
člani vrnejo na delo.

Iz San Diego, Cal., je pa pri-
šla vest, da so delavci pri Con-
solidated Aircraft Corp. in člani
unije strojnikov odobrili pogodo-
bo, s čimer je bila odvrgnena ne-
varnost stavke. Ta družba ima
za \$700.000.000 vladnih naročil za
bojne aeroplane.

Jeklarska unija CIO pa je pri-
stala na pritisk vladnega sprav-
nega odbora in preklicala napo-
vedano stavko, ki se je imela
pričeti v četrtek ponoči v dveh
tovarnah za propelerje Curtiss-
Wright Co. blizu Pittsburgha.
Delavci so ostali na delu, v po-
nedeljek pa se v Washingtonu
prične pogajanja med unijo in
družbo za zvižanje plače.

Stavka v petih tovarnah Alu-
minum Co. of America v Clevel-
andu je bila končana v treh
dneh. Prizadete tovarne te dru-
žbe imajo za 50 milijonov dolar-
jev vladnih naročil.

Pet tisoč delavcev se je vrni-
lo na delo v Detroitu pri Behn
Aluminum & Brass kompaniji in
pri Detroit Steel Products.

V New Yorku in Newarku, N.
J., je zastavkalo pet tisoč voznikov
oklopnih avtov, ko so prišla
do zastoj pogajanja med vozniki
sko unijo ADF in delodajalci.

Bethlehem Steel Corp. je z je-
klarsko unijo CIO v Pittsburghu
podpisala dogovor, da bo z njo
sklenila kolektivno pogodbo, če
bo 23. junija zmagala pri tovar-
niških volitvah, ki se bodo vrši-
le pod vodstvom delavskega od-
bora v petih jeklarnah, med ka-
terimi je največja jeklarna v
Johnstownu. Ta dogovor je uni-
ja dosegla po štirih letih boja s
to močeno antiunijsko korpora-
cijo. Pomeni tudi, da je konec
20 let stare kompanijske unije
pri Bethlehem Steel.

Roosevelt imenoval nove vrhovne sodnike

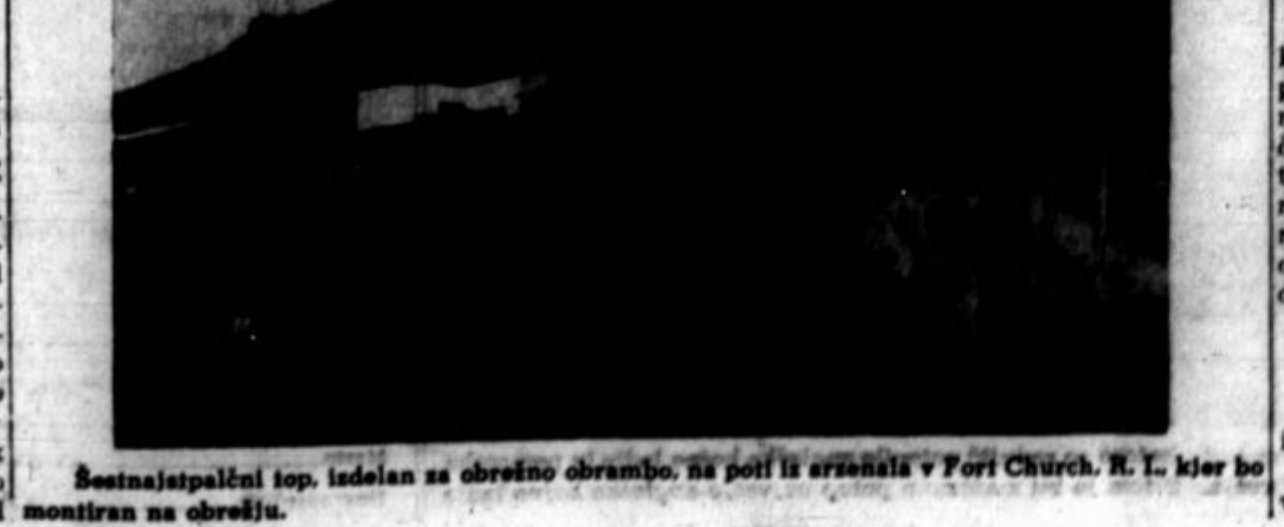
Washington, D. C., 14. jun. —
Predsednik Roosevelt je imeno-
val vrhovnega sodnika Harlana
F. Stona za predsednika vrhov-
nega sodišča namesto odstavi-
lega Hughesa. Nadalje je ime-
noval justičnega tajnika Jackso-
na za vrhovnega sodnika name-
sto odstavljenega Reynoldsa, se-
natorja Jamesa E. Byrnesa iz
South Carolina pa za vrhovnega
sodnika namesto Stona.

Tudi utemeljitev
— Vedno si bila zagrizena na-
sprotna zakonskega življenja,
a vendar si se omožila. Kako to?
— Hotela sem se utrditi v
svojem prepričanju.

AGITIRAJTE ZA PROSVETO!
SLOVENSKA NARODNA
PODPORNA JEDNOTA
izdaja svoje publikacije in še
posebno list Prosveta za korist,
ter potrebno agitacije svojih
društev in članstva in za propa-
gando svojih idej. Nikakor pa
ne za propagando drugih pod-
pornih organizacij. Vaska or-
ganizacija ima običajno svoje
glasilo. Torej agitatorni dopis
in naznanila drugih podpornih
organizacij in njih društev naj
ne pošiljajo listu Prosveta.

URNI PREGLED

Dve zbirki
Seligo, ki je izdal pesni-
sko "Cesta" (Tiskarna
Kamnik, broš. 30 din),
izdal nekaj let v "Grudi"
v Ljubljanskem Zvo-
strani obsegačo knjiži-
je opremil in ilustriral
te reprodukcije prela-
mu znano zbirke) Mirko
družuje Seligovo prvo
to ktev

Šestnajstpalčni top, izdelan za obrežno obrambo, na poti iz arzenala v Fort Church, N. I., kjer bo
montiran na obrežju.

Japonci iščejo novo konferenco z Vzhodno Indijo

Tokio, 14. jun. — Znamenja
kažejo, da se je japonska vlada
premisliła glede svojega "ulti-
mata" Vzhodni Indiji in zdaj iš-
če novo konferenco. Pred enim
tednom je Japonska zahtevala,
naj Vzhodna Indija takoj spre-
me njene pogoje glede izvažanja
olja, kavečka in kositra, toda sle-
dnja je zahtevo zavrgla.

Nič čudnega
— Križ božji, kako strašno suh
in dolg je ženin vaše hčerke!
— Nič čudnega, saj ima to-
varno za žlico.

V blagi spomin druge obletnice smrti
ljubljenega soprega in očeta
JOHNA ŽAGARJA
ki je preminil 15. junija 1939

Na očetovski dan sta leti dve minuli.
od kar smo od Tebe za vedno se poslovili.
v srcih naših pa ljubeči spomin na Tebe živi
in bode živl do konca naših dni.

Žalostni ostali: Mary Žagar, soprega, sinovi in hčere. Girard,
Kane, R. 4—Box 1931.

